

[Arne Bjerregaard]

Men lad det være; det beklagelige er, at man tror, at man ved at lægge byrder på landbruget kan bevare optimismen, gå-på-modet og investeringslysten i landbruget og dermed fremme produktionen. Det er det stik modsatte, man får ud af det, og det, vi andre i det lange løb får ud af det, er, at vi yderligere må nedsætte vores forbrug, hvis vi skal klare situationen. Vi mener stadig væk, at det var bedre, om man søgte at fremme produktionen i stedet for drastisk at nedsætte forbruget.

Man burde dog forstå, at øger vort landbrug sin produktion med blot én procent, går denne ene procent udelukkende til eksport, for jeg går ikke ud fra, at vi kan spise mere herhjemme. Derfor vil det også være sådan til den anden side, at hvis det, man nu foreslår fra regeringens side, skulle få til følge, at vi får en nedsættelse af landbrugsproduktionen med f. eks. 2 pct., har vi fuldt ud tabt den gevinst, som landbrugsministeren mener vi skal tage ind fra landbruget til statskassen, og endda har vi mistet den i tiltrængt valuta.

Hvis man vil stimulere landbruget, kan man vælge, om man skal fortsætte med de almindelige, sporadiske støtteordninger, tilskudsordninger, hist og pist. Vi har gennemgående været med til disse tilskudsordninger, fordi vi troede, at vi dermed kunne fremme produktionen, men vi mener dog, at nogle af dem er af tvivlsom værdi, og vi tror ikke, det er den helt rette vej til at fremme produktionen.

Nej, man kunne vælge ganske anderledes radikale ændringer, som også ville ændre investeringerne i dansk landbrug radikalt.

Men lad mig først give nogle tal på, hvorledes det kan se ud i et ganske almindeligt landbrug i den nuværende situation, et landbrug, som har en ganske pæn erhvervsindtægt. Lad os f. eks. tænke os en landmand – og det er tal, jeg har fået fra en ganske bestemt landmand, hvis navn jeg selvfølgelig ikke skal oplyse – som havde 162.000 kr., og det er jo ganske pænt. Forrige år havde han kun 130.000 kr. og måtte betale 68.000 kr. i skat; de skal selvfølgelig trækkes fra hans forbrugsmulighed. Så måtte han betale ekstra formueskat på 11.000 kr. på grund af omvurderingen. Desuden måtte han af de sidste penge, han havde tjent fra forrige år, betale 21.000 kr. i skat. I alt måtte han således betale 100.000 kr., så der var 62.000 kr. tilbage til

forbrug, og det er jo ikke så forfærdelig meget. Men den stakkels landmand har jo også noget, der hedder gæld, som skal afdrages, og af den måtte han afdrage 50.000 kr., det vil sige, at der kun bliver 12.000 kr. tilbage. Disse 12.000 kr. skal han leve for. Men hvis han så vil foretage nogle investeringer eller endda knap nok det, men bare forbedringer eller små reparationer osv., som ikke var med i det første, ja, så kan han jo hurtigt få brugt de 12.000 kr., og så er han nede på 0 kr. Det vil sige, at han skal hen og låne til hele sit privatforbrug, og det er situationen i dansk landbrug i dag.

Så kan man jo spørge, hvad der sker, hvis de nu får en højere indtjening. Lad mig så stille et andet eksempel op: Hvis landmanden har tjent 400.000 kr., så må det da være godt for ham. Så må han virkelig kunne investere noget. Så skal han imidlertid i samlede skatter betale 267.000 kr., og så er der 133.000 kr. tilbage. Endvidere må man gå ud fra, at de almindelige driftsudgifter også vil være steget med nogle procent, og hvis vi siger, stigningen er 10 pct., er det 33.000 kr. Så er der 100.000 kr. tilbage, men han har jo stadig væk sit afdrag på 50.000 kr. Så selv om manden har haft en indtjening på 400.000 kr., bliver der altså kun 50.000 kr. tilbage til privatforbrug og nyinvesteringer. Dette vil man nu beskutte yderligere fra regeringens side, for hvis man gennemfører den foreslåede ændring af formuebeskatningen, og hvis man tager devalueringsskatteafgiften fra vedkommende, som udgør 45.000 kr., er der 55.000 kr. tilbage. Det vil sige, at selv om vedkommende tjener 400.000 kr. efter de nu gældende regler, er han nødt til at skulle ud og låne til privatforbruget, og det er det, der sker i landbruget i dag. Det vil sige, at landbruget med det system, vi har i dag, med direkte skatter, indirekte skatter og såkaldte faste skatter, sidder fast i et hængedynd. Der er simpelt ikke nogen muligheder for ud af indtjeningen at få noget til investering; det må man simpelt hen låne til.

Hvis man vil låne, ser situationen sådan ud: En landmand, der siger: jeg vil gerne på opfordring fra folketinget investere i nye produktionsbygninger, og som vælger en ganske almindelig kostald eller svinestald, der koster 500.000 kr., og med inventar for 100.000 kr. er det 600.000 kr. i alt, skal låne i alt 1 mill. kr. i kreditforeningen for at få dis-